

GADA PĀRSKATS

Pārskats par Sēlpils 1. bibliotēkas darbību 2025.gadā

Jēkabpils novada Sēlpils 1. bibliotēka
Adrese: Jēkabpils novads, Sēlpils pagasts,
P.Barisona iela 6, LV-5232
Tālr. 25741250
Informācija: www.igb.lv
Bibliotēkas vadītāja: Airita Volante

Saturs

Kopsavilkums	2
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	2
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	6
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	9
6. Krājums	15
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	20
8. Novadpētniecība (vietējās kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)	23
9. Projekti	25
10. Publicitāte	25
11. Sadarbības tīkla raksturojums	26

Kopsavilkums

Sēlpils 1.bibliotēkas darba prioritātes tiek organizētas vairākos virzienos. Viena no prioritātēm ir kvalitatīva un bibliotēkas lietotājiem interesējoša krājuma komplektēšana. Tāpat darbs ar novadpētniecības krājumu – sistematizēšana, saglabāšana un popularizēšana. Vēl viena prioritāte ir e-pakalpojumu popularizēšana un apmeklētāju apmācīšana šo pakalpojumu izmantošanā.

Kā prioritāte tika izvirzīta bibliotēkas vadītājas kvalifikācijas pilnveidošana un paaugstināšana, turpinot studijas Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža studiju programmā Bibliotēkzinātne un informācija ar specializāciju Bibliotēku informācijas speciālists. Studijas tika pabeigtas 2025.gada februārī.

2025. gadā bibliotēka turpināja uzlabot bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti, sniegt apmācības un konsultācijas darbam ar datoru un e-pakalpojumu izmantošanu, kā arī tika turpināts darbs pie novadpētniecības krājuma.

Pārskata periodā bibliotēka nav izstrādājusi nevienu projektu.

Šobrīd viena no bibliotēkā esošajām problēmām ir telpu temperatūras regulēšana vasarā – ir nepieciešams kondicionieris. Pagaidām finansiālā nodrošinājuma dēļ nav iespējas risināt šīs problēmas.

Tā kā Sēlpils pagastā nav skolas un bērnudārza, bērni ikdienu pavada skolas tuvumā – Salas pagastā, līdz ar to ir apgrūtināta viņu piesaiste bibliotēkai, jo tiek izmantoti bibliotēkas pakalpojumi Salas pagastā.

2024. gadā bibliotēkā ir uzsākta Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (VPVKAC) funkciju veikšana. Tas ir izdevīgi un ērti vietējiem iedzīvotājiem, kuriem ir apgrūtināta nokļūšana uz Salas pagastu vai Jēkabpili.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Sēlpils 1.bibliotēka ir Jēkabpils novada pašvaldības iestāde, kas atrodas Sēlpils pagasta centrā. Savā darbībā tā ievēro Bibliotēku likumu un citu normatīvo aktu prasības. 2025.gadā Jēkabpils novada pašvaldība nodrošinājusi pilnīgu tās darbību un atbalstījusi bibliotēku tās attīstībā.

Bibliotēka atrodas lietotājiem izdevīgā teritoriālā vidē – Sēlpils pagasta centrā, kur viegli nokļūt gan vietējiem iedzīvotājiem, gan cilvēkiem, kuri pārvietojas ar automašīnu vai sabiedrisko transportu, turklāt, neskatoties uz dabas apstākļiem, vienmēr tiek nodrošināta viegla piekļuve ēkai, piemēram, ziemā ceļi ir regulāri atbrīvoti no sniega, slidenā laikā – nokaisīti. Tā kā bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Sēlpils kultūras namu un Sēlpils pagasta pārvaldi, tad tas ļauj veiksmīgi apkalpot iedzīvotājus, jo bieži vien iedzīvotāji apvieno šo iestāžu apmeklējumu. Šobrīd Sēlpils 1.bibliotēkas darba laiks ir plkst. 8.30. – 17.00. Izņemot pirmdienas, kad darba laiks ir plkst. 9:30 – 18:00.

2025.gadā bibliotēka apkalpoja, galvenokārt, Sēlpils pagasta iedzīvotājus, tomēr neliela daļa no lietotājiem bija arī citu pagastu iedzīvotāji, piemēram, Staburaga pagasta un Salas pagasta, kā arī Jēkabpils, ar ko kopējais lietotāju skaits ir 180, no kuriem 25 ir bērni (vecumā līdz 18 gadiem).

Sēlpils 1. bibliotēkas darbība pārskata periodā tika balstīta uz “Jēkabpils novada attīstības programmu 2021-2027.gadam”, tās mērķiem, ilgtermiņa un vidējā termiņa prioritātēm. Dzīves stabilitātes un drošības veicināšanas ietvaros tika organizēts darbs Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (VPVKAC) funkciju nodrošināšanā. Lai norisinātos iedzīvotāju labklājības vairošana, tika strādāts pie novadpētniecības apzināšanas un popularizēšanas vietējā

sabiedrībā – organizētas izziņošanas ekskursijas, kurās tika gūtas zināšanas par vēstures norisēm Sēlpils pagastā. Tāpat šo ekskursiju ietvaros veidojās novada identitāti raksturojošu un kultūrvēsturisku objektu un vērtību apzināšana. Lai pagastā veidotos ekonomisko aktivitāti un ilgspēju atbalstoša vide, iedzīvotāji tika informēti par izmaiņām apsaimniekošanā, nepieciešamās informācijas sniegšana un veidota sadarbība starp Sēlpils pagasta iedzīvotājiem un pašvaldības iestādēm. Bibliotēka savu darbību organizē, lai būtu pievilcīga dzīves telpa, piemēram, tiek nodrošināts kvalitatīvs interneta pieslēgums, nodrošināta materiāli tehniskā bāze, bibliotēka aprīkota ar mūsdienīgām mēbelēm, izveidota laba sadarbība ar Sēlpils un Salas pagastu pārvaldes vadītāju, kas nodrošina saimniecisko jautājumu savlaicīgu un kvalitatīvu risināšanu. Tāpat tiek veidota sadarbība ar citām pašvaldībām, organizācijām, iestādēm – bibliotēkām, skolām, muzejiem. Bibliotēka nodrošina regulāru informatīvu materiālu izplatīšanu novada iedzīvotājiem, izvieto svarīgāko informāciju sociālajos profilos – Facebook un Instagram, kā arī popularizē digitālo rīku izmantošanu un e-pakalpojumu izmantošanu. 2025.gadā bibliotēkā tika uzsākts līdz šim jauns pasākumu veids – rokdarbu meistarklases.

Darbs ilgspējīgas attīstības mērķu jomā tiek organizēts vairākos virzienos. Viens no būtiskiem virzieniem ir darbs pie novadpētniecības krājuma. Tāpat tiek veidots kvalitatīvs un tematiski dažāds bibliotēkas krājums, kas ilgtermiņā spēs nodrošināt bibliotēkas lietotāju vajadzības. Pasākumi tiek organizēti tā, lai piesaistītu dažādu grupu cilvēkus. Līdz ar to kvalitatīvi un dažādojot bibliotēkas darba jomas, tiek veikts darbs pie ilgspējīgas attīstības bibliotēkas darbībā.

LG500 Kulminācijas gads – pirmajai grāmatai latviešu valodā 500 ietvaros bibliotēkā tika aktualizētas latviešu literatūrā nozīmīgas grāmatas, novadpētniecības krājumā esošās grāmatas izceltas, tās vairāk pieminot novadpētniecības krājuma apskates laikā. Šāds pasākums sniedza bibliotēkas apmeklētājiem iespēju vairāk iepazīt latviešu literatūras senākos posmus, apzināt grāmatu nozīmi un saglabāto aktualitāti. Arī turpmāk plānots aktualizēt ne tikai jaunāko literatūru, bet uzsvērt senāko izdevumu nozīmi ne tikai literatūrā, bet kopējā vēsturē.

Ņemot vērā Mākslīgā intelekta pielietojuma īpatsvara pieaugumu sabiedrībā, tika apgūtas prasmes rīkoties ar tā piedāvātajām funkcijām, tomēr bibliotēkas darbā tas tiek izmantots maz, galvenokārt afišu veidošanā.

Pārskata periodā, pamatojoties uz bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem mērķiem, īpaša uzmanība tika pievērsta krājuma komplektēšanai, lai krājums būtu kvalitatīvi veidots. Tika apzināti un sistematizēti materiāli par ievērojamiem notikumiem un cilvēkiem Sēlpils pagastā, kārtojot, uzturot un izstādot Raiņa kluba muzeja materiālus Sēlpils 1.bibliotēkā. Īpaša uzmanība tika pievērsta bibliotēkas lietotāju apmācībai darbā ar informāciju tehnoloģijām, kas ļautu plašāk izmantot piedāvātos e-pakalpojumus un datu bāzes. Tas tika darīts gan klātienē, gan attālināti – sniedzot konsultācijas. No 2019. gada marta noris pilnībā automatizēta bibliotēkas lietotāju apkalpošana, izmantojot BIS ALISE. Kā arī tika veikta profesionālā pilnveide, turpinot studēt Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža studiju programmā Bibliotēkzinātne un informācija ar specializāciju - Bibliotēku informācijas speciālists, studijas tika pabeigtas.

Lasītveicināšanas aktivitātes bibliotēkā tiek veiktas visa gada garumā, veidojot literatūras izstādes, akcentējot jaunākās grāmatas, veicot sarunas ar lasītājiem.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas, 2025.gada 3.septembrī izieta atkārtota bibliotēkas akreditācija, kā rezultātā saņemts atzinums, ka bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir vietējās nozīmes bibliotēkas statuss.

Akreditācijas komisijas ieteikumi:

1.Aktualizēt autorizācijas datu izmantošanas priekšrocības, BIS Alise iespējas;

2. Turpināt un regulāri veikt krājuma saturisko izvērtēšanu;
3. Aktivizēt sadarbību ar vietējo kopienu aktivitāšu, pasākumu organizēšanā;
4. Rast iespēju bibliotēkā nodrošināt klimata kontroli, kondicionieri.

Akreditācijas komisijas ieteikumu ietvaros bibliotēkā uzsāktas aktivitātes sadarbības veicināšanai ar vietējo kopienu – rokdarbu meistarklases (2025. gadā tādas tika organizētas divas). Kā arī sagatavota tāme un budžeta pieprasījums kondicioniera iegādei un uzstādīšanai bibliotēkas telpās.

Šobrīd bibliotēkā pastāvošā problēma – nespēja regulēt gaisa temperatūru bibliotēkas telpās, kas vasarā (bieži arī ziemā) ir pārāk augsta.

2. Finansiālais nodrošinājums

Kopējais bibliotēkas finansiālais nodrošinājums 2025. gadā ir palielinājies. Tomēr krājuma komplektēšanai paredzētais finansējums mazāks kā 2024. gadā, tomēr pieaudzis attiecībā pret 2023. gadu. Tas ir atbilstošs, lai nodrošinātu bibliotēkas funkciju veikšanu, tomēr pilnībā neaptver nepieciešamo grāmatu iegādi.

“Bibliotēkas izdevumi”

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	17224	15744	21093
Darbinieku atalgojums (bruto)	10559	8300	12007
Krājuma komplektēšana	2420	2734	2679

No 2022. gada 1. jūnija bibliotēkā tiek nodrošināti maksas pakalpojumi – kopēšana, printēšana.

“Maksas pakalpojumi”

	2023	2024	2025
Maksas pakalpojumi (EUR)	32,78	1,20	23,86

2025. gadā ir pieauguši maksas pakalpojumu ieņēmumi, kas liecina par to, ka bibliotēkas lietotāji joprojām aktīvi izmanto bibliotēkas sniegtos pakalpojumus – printēšanu, kopēšanu. Turklāt ļoti aktīvi šos pakalpojumus izmanto arī tās iedzīvotāju grupas, kam šie pakalpojumi tiek nodrošināti bez maksas – skolēni, studenti, personas ar invaliditāti, pensionāri un daudz bērnu ģimenes (piecas A4 melnbaltas izdrukas vienā bibliotēkas apmeklējuma reizē).

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Pārskata periodā remontdarbi bibliotēkā netika veikti, jo pēc kapitālā remonta un telpu pārbūves, kas tika veikti 2012. gadā, bibliotēka ir ļoti labā stāvoklī. Arī mēbeles ir jaunas un piemērotas krājuma uzturēšanai un veiksmīgai bibliotēkas lietotāju apkalpošanai.

Pārskata periodā tika iegādāti 2 plaukti periodikas izvietošanai bibliotēkā.

Bibliotēkā pieejamās iekārtas ir labā tehniskā stāvoklī, kas nodrošina visus nepieciešamos pakalpojumus.

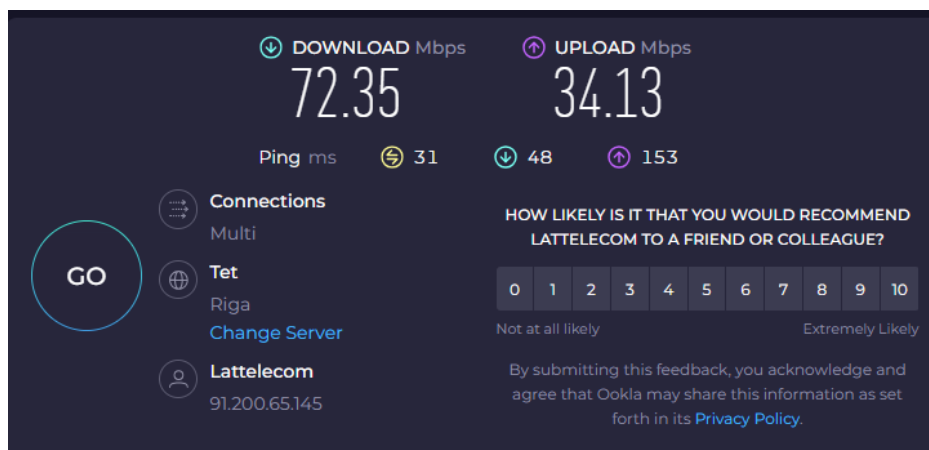
“IKT nodrošinājums bibliotēkā”

Gads	2025	Ražošanas gads
Datori	5	2021 – 1 gb (b-kas vadītājai), stāvoklis labs; 2020 – 3 gb (b-kas lietotājiem), stāvoklis labs; 2021 – 1 gb (b-kas vadītājai), stāvoklis labs.
t.sk. portatīvie datori	1	2021 (b-kas vadītājai), stāvoklis ļoti labs.
Kopētāji	1	2012, stāvoklis labs.
Multifunkcionālās iekārtas	2	2015 (b-kas vadītājai), stāvoklis labs; 2019 (b-kas lietotājiem), stāvoklis labs.

2025. gadā interneta ātrums bibliotēkā vērtējams kā ļoti labs. Salīdzinot ar 2022. gadu, kad interneta ātrums bija 28.00 Mbps, pēdējo gadu laikā tas ir uzlabojies.

“Interneta ātruma mērījumi”

	2023	2024	2025
Interneta ātrums, Mbps	62.47	61.15	72.35

“Interneta ātruma mērījums Sēlpils 1. bibliotēkā 2025. g. decembrī”

Problēmas joprojām sagādā temperatūras regulēšana bibliotēkas telpās vasaras periodā, kad telpas sakarst. 2022. gadā tika iegādāti divi mobilie ventilatori, diemžēl, tā kā tie neatdzēsē gaisu, tad temperatūru bibliotēkas telpās tie neregulē. Nepieciešams izbūvēt ventilatoru ar iespēju regulēt gaisa plūsmas temperatūru. 2025.gadā tika izstrādāta tāme un veikts budžeta pieprasījums kondicioniera iegādei un uzstādīšanai.

Mēbeles bibliotēkā ir mūsdienīgas un nodrošina bibliotēkas lietotājiem patīkamu atrašanos bibliotēkā, kā arī ērtu to apkalpošanu. Bērnu un jauniešu nodaļījumā nepieciešams nomainīt galdus un krēslus, kas nu jau ir novecojuši un atbilst tikai pirmsskolas vecuma bērnu vajadzībām. Nepieciešams iegādāties pufus, kas ļautu bērniem un jauniešiem ērti izmantot bibliotēkas pakalpojumus.

Bibliotēkā bieži tiek izvietotas izstādes, kuras nepieciešams izvietot, iekarinot pie sienas, piemēram, fotogrāfijas rāmjos. Iekārta, kurā fotorāmji tiek iekārti pie sienas ir nepraktiska un apgrūtina kvalitatīvu izstādes izvietojumu. Līdz ar to nepieciešams uzstādīt mūsdienīgu iekārtu izstāžu izvietojumam.

Kopumā bibliotēkā esošais materiālā un tehniskā nodrošinājuma veids un stāvoklis atbilst kvalitatīvai bibliotēkas pakalpojumu sniegšanai un saņemšanai.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītāja A.Volante, uz pilnu slodzi, stājoties amatā no 2014.gada 30.jūnija.

Bibliotēkas vadītājas izglītība:

- 2009.g. – humanitāro zinātņu bakalaura grāds filoloģijā, Latvijas Universitāte. Diploms: sērija BD E, Nr. 2529.
- 2013.g. – 2.profesionālās kvalifikācijas līmenis – lietvedis. Profesionālās kvalifikācijas apliecība: sērija KAB, Nr. 091043.
- 2022.g. - profesionālās pilnveides izglītības programma “Muzeju darbības pamati”.
- 2025.g. – piektais Latvijas profesionālās kvalifikācijas līmenis, Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža, kvalifikācija – bibliotēku informācijas speciālists. Diploms: sērija PKE, Nr. 1366.

2025. gadā apmeklēti tabulā atzīmētie profesionālās pilnveides pasākumi.

“Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N. p.k	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	01.09.2023. – 23.01.2025.	LKA Latvijas Kultūras koledža	LKA Latvijas Kultūras koledža	Studiju programma “Bibliotēkzinātne un informācija”, specializācija “Bibliotēku informācijas speciālists” Diploms: Sērija PKE, Nr. 1366	2,5 gadi	Klātienē/ attālināti
2.	03.02.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Personas datu aizsardzības pamati: ceļvedis publiskās pārvaldes darbiniekiem 1.1.” Sertifikāts: Nr.06-11/2462/2025	4	Attālināti
3.	10.02.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Vebinārs “Lojalitātes un reputācijas izvērtēšana publiskajā pārvaldē: kritēriji, riski un tiesiskās sekas” Sertifikāts: Nr.08-11/1360/2025	4	Attālināti
4.	20.02.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Saprotama, vienkārša un skaidra valoda valsts pārvaldē – efektīva saziņa ar sabiedrību” Sertifikāts: Nr.09-11/836/2025	6	Attālināti
5.	20.02.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “KPI (galveno snieguma rādītāju) definēšana publiskajā pārvaldē” Sertifikāts: Nr.09-11/848/2025	4	Attālināti
7.	20.02.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Personāla vadības pamati” Sertifikāts: Nr.09-11/864/2025	6	Attālināti
8.	24.02.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Ievadkurss darbam valsts pārvaldē (1.daļa)” Sertifikāts: Nr.09-11/1000.2025	6	Attālināti

9.	24.02.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Ievadkurss darbam valsts pārvaldē jauniešiem nodarbinātajiem (2.daļa)” Sertifikāts: Nr.08-11/1504/2025	2	Attālināti
10.	3.03.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “MS Forms: No atgriezeniskās saites datu ievākšanas līdz analīzei 1.1.” Sertifikāts: Nr.06-11/6363/2025	4	Attālināti
11.	11.03.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Droša digitālā darba vide: kiberhigiēnas pamati publiskās pārvaldes darbiniekiem 1.1.” Sertifikāts: Nr.06-11/7874/2025	4	Attālināti
12.	14.04.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Vebinārs “Ētikas kodekss publiskajā pārvaldē: no ķeksīša līdz reālai darbībai” Sertifikāts: Nr.08-11/2831/2025	3	Attālināti
13.	22.10.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Autortiesības digitālajā vidē” Sertifikāts: Nr.06-11/24079/2025	4	Attālināti
14.	22.10.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Klientu apkalpošana – no pamatiem līdz līderībai” Sertifikāts: Nr.09-11/5200/2025	8	Attālināti
15.	30.10.2025.	Staburaga saietas nams	LBB Sēlijas nodaļa	Sēlijas bibliotekāru rudens konference “Aktuālais Sēlijas bibliotēkās”	6	Klātienē
16.	6.11.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss “Mākslīgā intelekta pamati publiskajā pārvaldē 1.1.” Sertifikāts: Nr.06-11/24811/2025	6	Attālināti
17.	14.11.2025.	Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikums	Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikums	Izglītības programma “Sociālo tīklu uzturēšana un informācijas sagatavošana” Sertifikāts: Nr.269	6	Klātienē

18.	9.12.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss "Kiberdrošība publiskajā pārvaldē 1.2." Sertifikāts: Nr.06-12/4447/2025	15	Attālināti
19.	9.12.2025.	MC Teams	Valsts administrācijas skola	Apmācību kurss "Mākslīgā intelekta pamati publiskajā pārvaldē 1.5." Sertifikāts: Nr.06-12/4449/2025	6	Attālināti

Tāpat tika apmeklēti Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas rīkote profesionālās pilnveides semināri 2025. gadā (12 stundas).

Apgūtās tēmas:

1. Aktualitātes bibliotēkārājā darbā.
2. Atskats uz 2024.gada pārskatiem.
3. Bibliotēkas nedēļas sanāksme, tikšanās ar grāmatu apgādu "Jumava".

2025. gadā esošie semināri un informatīvie pasākumi tikuši vērsti ne tikai uz profesionālo pilnveidi, bet arī uz pareizu un objektīvu rīcību un iestādes vadīšanu ārējo apstākļu iespaidā, kas pēdējo gadu laikā ir karadarbība Ukrainā, kas prasīja iemaņas informācijas analīzē.

Arvien vairāk bibliotēkas lietotāji sāk izmantot e-pakalpojumus, tāpat no 2024.gada janvāra bibliotēkas pilda Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (VPVKAC) funkciju. Līdz ar to, izvēloties iespējas profesionālajā pilnveidē, tiek izmantotas iespējas apgūt digitālās prasmes.

Lai kvalitatīvāk un prasmīgāk organizētu darbu bibliotēkā, bibliotēkas vadītāja pabeidza studijas Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža studiju programmā "Bibliotēkzinātne un informācija", specializācijā "Bibliotēku informācijas speciālists".

Lai sekotu aktualitātēm reģiona bibliotēku darbībā, tika apmeklēti Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas organizētie semināri gan klātienē, gan attālināti.

Pārskata periodā profesionālās pilnveides mācības izvēlētas tādas, kas nav jāfinansē. Studiju maksa LKA Latvijas kultūras koledžā apmaksāja bibliotēkas vadītāja.

Bibliotēku darbinieku profesionālā pilnveide bērnu un jauniešu apkalpošanā netika veikta, jo nebija pieejamas tādas apmācības, kas pārstāvētu šo jomu.

Šobrīd nav vērojamas problēmas personāla jomā.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2025. gadā bibliotēkā reģistrēti 180 lietotāji, kas ir par 5 vairāk nekā iepriekšējā gadā. Tomēr bērnu un jauniešu skaits samazinājies no 27 uz 25 lietotājiem.

“Bibliotēkas pamatrādītāji”

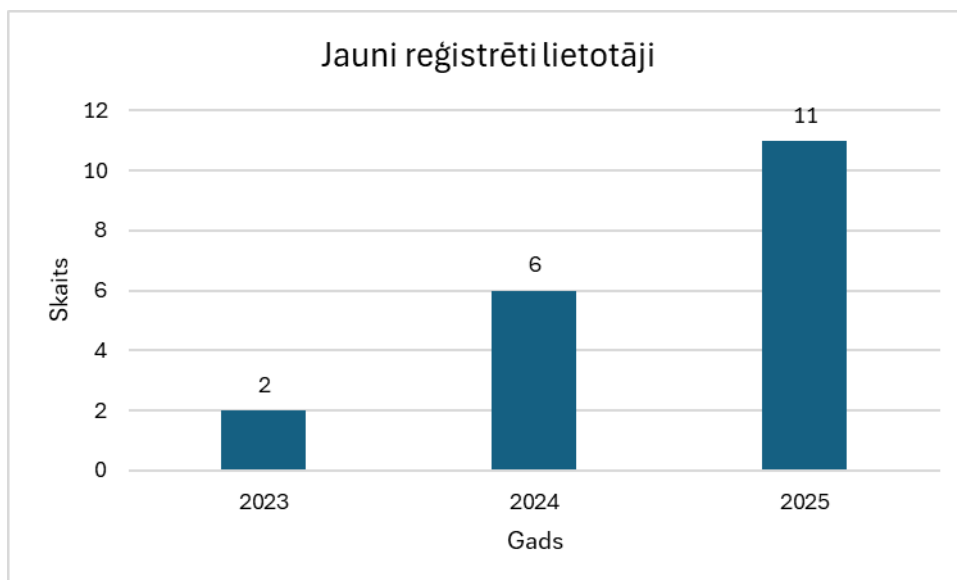
	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	185	175	180	-5%; +3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	34	27	25	-21%; -7%
Bibliotēkas apmeklējums	1973	1059	1847	-46%; +74%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	222	114	184	-49%; +61%
Virtuālais apmeklējums	1515	1783	9801	+18%; +450%
Izsniegums kopā	6725	4257	5136	-37%; +21%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2573	1838	2666	-28%; +45%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	4131	2419	2400	-41%; -1%
<i>t. sk. bērniem līdz 18 g.</i>	153	171	138	+12%; -19%
<i>t.sk. citi dokumenti</i>	0	0	0	0; 0
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	27	27	27	0; 0
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	39	33	32	-15%; -3%
Iedzīvotāju skaits	681	657	655	-4%; -1%
<i>t.sk. bērni līdz 18 g.</i>	88	83	79	-6%; -5%

Iedzīvotāju (t.sk. bērnu) skaits iegūts, izmantojot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datus.

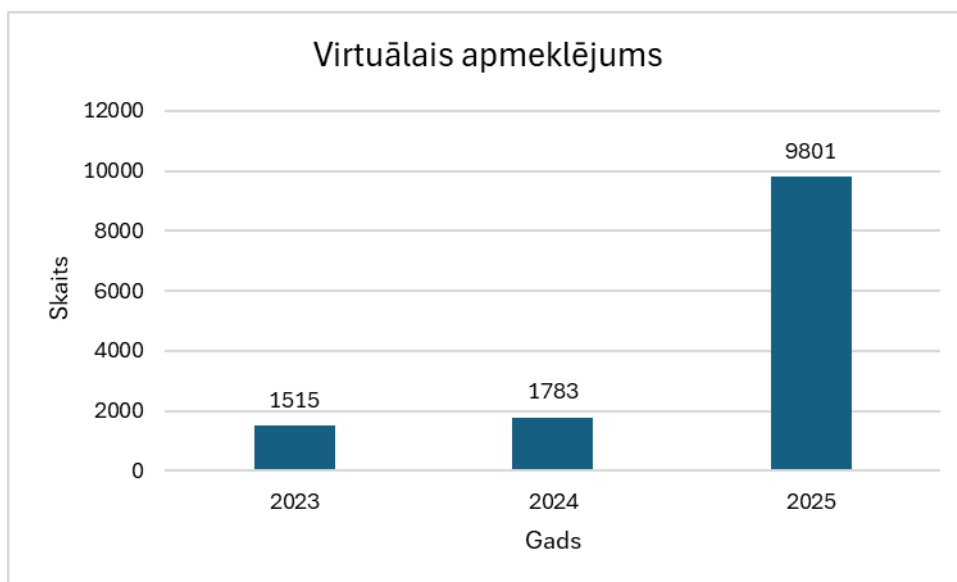
Pārskata periodā ir pieaudzis bibliotēkas apmeklējums un izsniegums, ko var izskaidrot ar bibliotēkāres ilgstošu slimošanu 2024. gadā. Veselības stāvokļa dēļ no 2024. gada janvāra līdz marta beigām bibliotēka bija atvērta tikai pirmdienās, kad bibliotēkas vadītāju aizvietoja Sēlpils 2. bibliotēkas vadītāja. Tāpat no oktobra vidus līdz novembra beigām bibliotēka bija slēgta bibliotēkas vadītājas veselības stāvokļa dēļ. Tas ir ietekmējis gan bibliotēkas apmeklējumu, gan izsniegumu 2024. gadā. Līdz ar to 2025. gadā, kad bibliotēka pastāvīgi bija atvērta apmeklētājiem, ir pieaudzis apmeklējumu skaits un izsniegums,

Joprojām liels ir periodisko izdevumu izsniegums, ko ietekmē tas, ka Sēlpils pagastā nav pasta nodaļas. Tāpat jāatzīmē, ka arvien vairāk iedzīvotāju reģionālos laikrakstus izvēlas lasīt no bibliotēkas krājuma, nevis abonēt, kas skaidrojams ar finansiāliem apsvērumiem. Līdzīgi ir ar žurnāliem, kurus arvien vairāk izvēlas izņemt bibliotēkā, nevis personīgi iegādāties. 2025.gadā periodisko izdevumu skaits, salīdzinot ar 2023.gadu un 2024.gadu, tas ir samazinājies, jo mazāks bija pieejamo izdevumu skaits bibliotēkā, līdz ar to piedāvājums nebija tik liels kā 2023. un 2024. gadā. Joprojām daudz periodisko izdevumu tiek lasīti uz vietas bibliotēkā.

Iedzīvotāju skaits pagastā sarūk, kas skaidrojams ar iedzīvotāju dzīvesvietas maiņu un arī ar mirstību. Pēdējo piecu gadu laikā (2020.-2024.) iedzīvotāju skaits Sēlpils pagastā ir samazinājies par 8% - 2020.gadā pagastā bija 715 iedzīvotāji, savukārt 2025.gadā 655. Tas ietekmē arī bibliotēkas statistikas rādītājus. Tomēr 2025. gadā ir pieaudzis bibliotēkas lietotāju skaits, kas skaidrojams ar to, ka bibliotēka veic VPVKAC funkcijas, tādā veidā piesaistot jaunus lietotājus arī citu bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu izmantošanai. Tāpat 2025.gadā bibliotēkā ir uzsākta rokdarbu meistarklašu organizēšana, kas piesaistījusi jaunus apmeklētājus. Jāpiebilst, ka katru gadu bibliotēkā reģistrējas jauni lietotāji.

Tas, ka statistikas rādītāji ir pieauguši, arvien vairāk liecina, ka pieaug bibliotēkas nozīme vietējo iedzīvotāju ikdienā. Iedzīvotāji arvien vairāk sākuši izmantot e-pakalpojumus, ar ko vēršas bibliotēkā – izprintēt (visbiežāk medicīnas izrakstus, konta izrakstus), ieskenēt un nosūtīt dokumentus, elektroniski pieteikties ārstu vai iestāžu apmeklējumam, ieskenēt un nosūtīt apdrošināšanas dokumentus, nosūtīt slimības lapas, veikt bankas darījumus. Ņemot vērā, ka Sēlpils pagastā ikdienā nav sociālais darbinieks un pagastu pārvaldes vadītāja, iedzīvotāji ar sev interesējošiem jautājumiem vēršas bibliotēkā. Bibliotēka ir kļuvusi par kultūrizglītojošo centru vietējā kopienā. Turklāt tagad ir ērti sekot bibliotēkas aktualitātēm arī sociālajos profilos – Facebook un Instagram. To, ka arvien populārāk kļūst atrast vajadzīgo informāciju un uzzināt bibliotēkas aktualitātes sociālajos tīklos, apstiprina strauji pieaugušais virtuālais apmeklējums, kas pieaudzis par 450%

Bibliotēkā sniegto pakalpojumu klāsts un kvalitāte joprojām attīstās – arvien vairāk tiek meklētas iespējas apmācīt lietotājus izmantot e-pakalpojumus, informēt par tiem. Tāpat attīstās novadpētniecības joma, arvien aktualizējot novadpētniecības krājumu. Par visu aktuālo bibliotēkā ikviens interesents tagad var uzzināt arī Facebook un Instagram bibliotēkas profilos.

Arvien vairāk bibliotēkas lietotāji izmanto bibliotēkā pieejamos VPVKAC pakalpojumus. Lai uzlabotu šo pakalpojumu kvalitāti, regulāri tiek sekots aktualitātēm, par esošajām iespējām informēti iedzīvotāji.

Tāpat tiek pilnveidoti bibliotēkā organizētie tematiskie pasākumi – 2025.gadā šo klāstu papildināja rokdarbu meistarklases, kas apmeklētājiem patika.

Daudz tiek strādāts ar iedzīvotājiem, kuriem nepieciešams iegūt vēsturiskas ziņas, izmantojot bibliotēkas novadpētniecības krājumu. Katrs šāds gadījums ir individuāls un ļoti svarīgs bibliotēkas apmeklētājam. Jo īpaši tādēļ, ka bibliotēka Sēlpils pagastā ir vienīgā vieta, kur ir tik plašs novadpētniecības krājums. Līdz ar to arvien vairāk tiek pilnveidoti šie sniegtie pakalpojumi.

Digitālo pakalpojumu joma bibliotēkā nav plaši attīstīta. Šobrīd netiek piedāvātas digitālās izstādes, mobilās aplikācijas utt.

Bibliomāta bibliotēkai nav.

Arvien populārāk iedzīvotāju vidū kļūst 3td E-grāmatu katalogs. Gados vecāki cilvēki joprojām labāk izvēlas lasīt grāmatas, izņemot tās bibliotēkā, sakot, ka ne vienmēr mājās ir pieejamas ierīces, lai lasītu E-grāmatas, kā arī bieži vien tas ir grūti, jo nogurdina acis, īpaši, ja vienīgā pieejamā ierīce, kur izmantot šo pakalpojumu un tālrunis. Tomēr jauniešu starpā tas kļūst arvien populārāk. Veicot pārrunas ar bibliotēkas lietotājiem, veidojas viedoklis, ka arvien biežāk jaunieši lasīt grāmatas izvēlas tieši tādā veidā.

Regulāri tiek veiktas mutiskas aptaujas par bibliotēkas lietotāju vēlamu jaunāko literatūru un periodikas izdevumiem. Šīs vēlmes tiek ņemtas vērā, abonējot periodiku un iepērkot jaunākās grāmatas. Ar publikācijām, izstādēm, meistarklasēm tiek piesaistīti ne tikai jau esošie, bet arī jauni bibliotēkas lietotāji. Regulāri publicējot informāciju internetā, tiek vērsta uzmanība uz iedzīvotājiem, kas nav bibliotēkas pastāvīgie lietotāji. Tāpat, apzinoties bibliotēkas lietotāju interesi par novadpētniecību un savas un tuvākās apkāmes vēsturi, tiek organizētas ekskursijas, lai veicinātu vēstures izzināšanu.

Bibliotēkas pieejamība ir laba, jo bibliotēka atrodas Sēlpils pagasta centrā, ar labu piebraucamo ceļu un speciālām novietnēm automašīnām un velosipēdiem. Tomēr ir apgrūtināta bibliotēkas pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, jo bibliotēka atrodas ēkas otrajā stāvā. Tomēr šādos gadījumos grāmatas tiek nonestas uz 1.stāvu. Tāpat grāmatas tiek nodotas ar kaimiņu starpniecību vai piegādātas uz dzīvesvietu.

Pielāgotās literatūras izdevumu bibliotēkā ir maz, jo starp bibliotēkas lietotājiem nav personu, kam tāda būtu nepieciešama. Turklāt, neskaitot reģistrētos bibliotēkas lietotājus, neviens par šādu literatūru nav interesējies.

“Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā”

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	2
Grāmatas vieglajā valodā	0

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u.c.) nav izdalīti atsevišķi, jo ir salīdzinoši neliels skaits lietotāju, kas veido kādu konkrētu grupu, tāpat arī no bibliotēkas lietotāju puses nav izteikta vēlme vai vajadzība pēc šādi iedalītiem pakalpojumiem vai pasākumiem. Tomēr pēdējo gadu laikā tiek organizētas izstādes par Sēlpils pagasta vēsturi no novadpētniecības krājuma, tāpat tiek organizētas ekskursijas visiem, kuriem interesē sava pagasta un tuvākās apkāmes vēsture. Tāpat

interesenti un interesentu grupas, kas interesējas par novadpētniecību, tiek uzņemti Sēlpils 1. bibliotēkas novadpētniecības telpā. Līdz ar to šie pasākumi tiek vērsti uz to cilvēku grupu, kuri interesējas par vēsturi, novadpētniecību, izzina vietējās teritorijas un kopienas vēsturi. Tāpat ir izveidojusies atsevišķa mērķgrupa, kuru veido lietotāji, kas interesējas par rokdarbiem, piedalās bibliotēkas organizētajās rokdarbu meistarklasēs.

Pērļošanas meistarklase “Latvijas sirds”

Makramē meistarklase “Makramē un pērles”

Arvien vairāk tiek piesaistīta lietotāju uzmanība uz uzziņu iegūšanu elektroniskā veidā, īpaši izmantojot latvija.lv, e-pakalpojumi.lv un e-veseliba.lv. Tādā veidā gan apmācot rīkoties pašiem ar šīm vietnēm, gan apzināties, kādu informāciju tur var iegūt. Skaitliski liela daļa bibliotēkas lietotāju ir vecuma grupā virs 50 gadiem, līdz ar to viņiem no jauna apgūt tehnoloģiju un interneta lietošanu nav viegli. Tomēr šī apmācība tiek veikta. Ņemot vērā, ka 2024. gadā vienā ēkā ar bibliotēku vairs neatrodas Sociālais dienests un pārvaldes vadītājs arī neuzturas pastāvīgi, bibliotēkas uzziņu un informācijas darbs ir kļuvis plašāks, jo iedzīvotāji ar dažādiem sev interesējošiem jautājumiem vēršas bibliotēkā. Tāpat bibliotēkā tiek pārzināti VPVKAC sniegtie pakalpojumi, par kuriem regulāri tiek informēti iedzīvotāji. Bibliotēkas apmeklētājiem nepieciešamās uzziņas ir dažāda veida, tostarp arī par dažādām norisēm pagastā, kur vēršties ar konkrētu jautājumu, par likumdošanu. Uzziņas tiek sniegtas gan klātienē, gan attālināti, piemēram, pa tālruni vai e-pastā.

Bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāta iespēja iepazīties ar pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informāciju. Informāciju var iegūt ne tikai no interneta resursiem, bet tā tiek izvietota arī uz ziņojumu dēļa bibliotēkā un ēkas 1.stāvā. Tāpat būtiska informācija tiek ievietota bibliotēkas sociālajos profilos. Liela daļa izziņu tiek sniegta mutiski, lietotājam klātienē apmeklējot bibliotēku vai sarunā pa tālruni.

Joprojām tiek strādāts pie medijpratības iemaņu attīstīšanas bibliotēkas lietotājiem. Gados jaunākiem cilvēkiem to ir vieglāk apgūt, savukārt seniori vairāk paļaujas uz bibliotekāra palīdzību. Mācības medijpratības apgūšanai netiek organizētas, tiek strādāts ar bibliotēkas lietotājiem individuāli.

Bibliotēkā lietotājiem/ iedzīvotājiem mācības, izglītības programmas netiek organizētas.

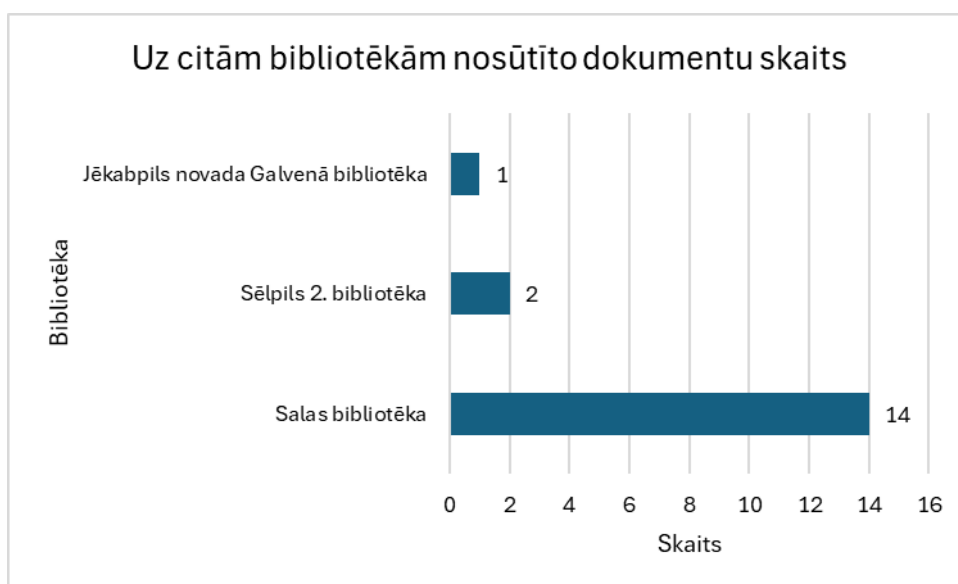
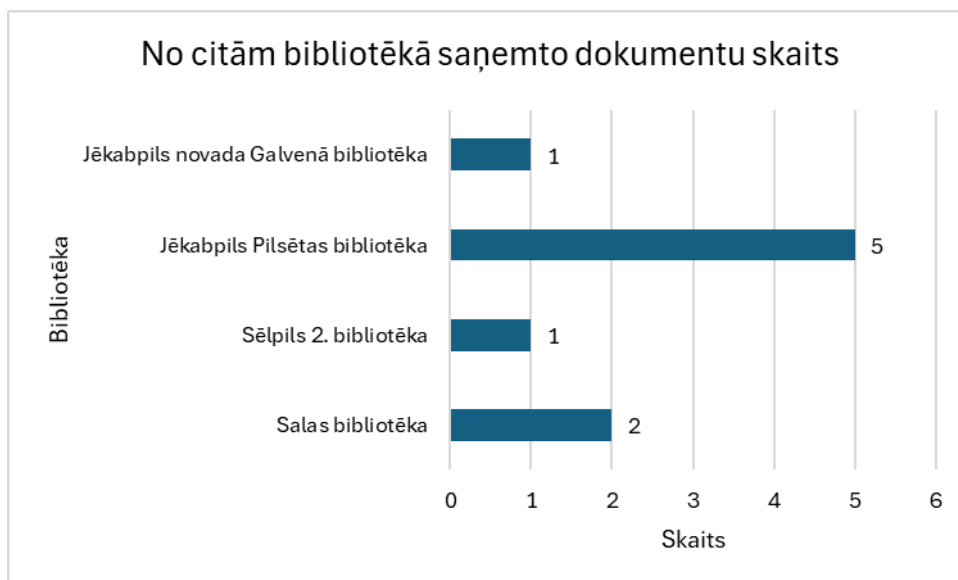
Šobrīd bibliotēkai ir savi profili sociālajos tīklos – Instagram (@selpils1biblioteka) un Facebook (Sēlpils 1. bibliotēka), kas palielina iespējas iegūt aktuālo informāciju par bibliotēkas aktualitātēm.

Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums vieglāk ir apgūstams jauniešiem un gados jauniem cilvēkiem, kas to arī aktīvi izmanto, tomēr senioriem ir grūtāk apgūt šo pakalpojumu, turklāt ne vienmēr mājās viņiem ir nodrošināta šāda iespēja.

2025.gadā lasītāju pieprasījums pēc grāmatām no citām reģionālajām bibliotēkām ir samazinājies. Tas izskaidrojams ar to, ka bibliotēkā ir izveidots kvalitatīvs bibliotēkas krājums, atbilstošs bibliotēkas lietotāju interesēm. Tāpat, iepērkot grāmatas tiek ņemtas vērā lietotāju intereses. Līdz ar to mazāks bijis grāmatu pasūtījums no citām bibliotēkām. Tāpat jāpiebilst, ka daļa no SBA kārtā saņemtajām grāmatām ir specifiska satura, piemēram, nepieciešamas studentiem, tātad konkrētas nozares grāmatas, kuras tiek meklētas citās bibliotēkās. Galvenokārt tiek pieprasītas nozaru literatūras grāmatas, kas netiek iepirktas tik lielā skaitā kā daiļliteratūra. Kopumā tika piedāvātas 9 grāmatas no citām bibliotēkām. Bet izsniegtas uz citām bibliotēkām – 17 grāmatas. Tas, ka pieaudzis SBA kārtā izsniegto grāmatu skaits uz citām bibliotēkām, arī liecina par kvalitatīvu un pieprasītu grāmatu krājumu bibliotēkā. Galvenokārt grāmatas tiek pasūtītas no tuvākajām bibliotēkām – Sēlpils 2. bibliotēkas, Salas bibliotēkas un Jēkabpils Galvenās bibliotēkas, lai šis pakalpojums norisinātos ātrāk.

“SBA rādītāji”

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	31	39	9
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	12	5	17
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	0	0	0

Šobrīd problēmu bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā nav.

6. Krājums

Pamatojoties uz Sēlpils 1. bibliotēkas krājuma attīstības koncepciju 2024-2028, krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā bija:

1. Latviešu oriģinālliteratūra;
2. Izdevumi, kas satur novadpētniecisku raksturu;
3. Izvērtējot bibliotēkas lietotāju pieprasījumu, ārzemju daiļliteratūra;
4. Bibliotēkas lietotājiem aktuāla nozaru literatūra;
5. Bērnu un jauniešu literatūra, vadoties pēc: pieprasījuma obligātajā/ ieteicamajā literatūrā, aktualitātes bērnu un jauniešu literatūrā, lietotāju pieprasījuma;
6. Studentiem un skolēniem aktuāli iespaiddarbi, kas noderīgi mācību procesā;
7. Iespaiddarbi ar paliekošu vērtību (enciklopēdijas, nozaru literatūra u.c.);

8. Periodiskie izdevumi, kas aptver dažādas tematikas, izvērtējot konkrētu izdevumu izsniegumu un lietotāju pieprasījumu;
9. Novadpētniecības materiāli.

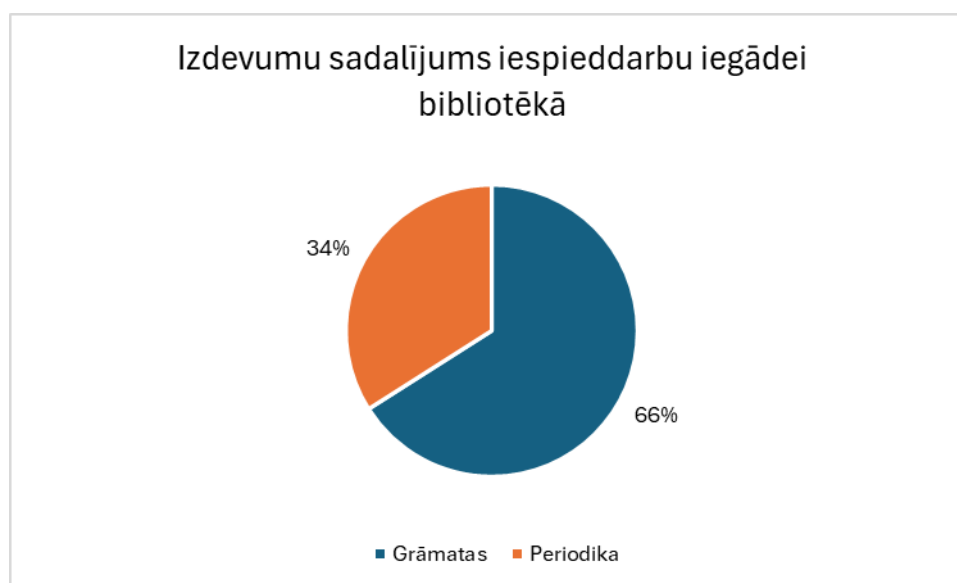
Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas un tās struktūrvienību krājuma attīstības koncepcija (2024-2028) pieejama: <https://www.jgb.lv/lv/par-mums/dokumenti/krajuma-attistibas-koncepcija/>

2025. gadā Sēlpils 1. bibliotēkas krājums tika papildināts gan ar grāmatām, gan seriālizdevumiem. Uz 2025.gada 31.decembri krājumā ir 5792 grāmatas un 2220 seriālizdevumi.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritāte ir lasītāju pieprasījums pēc konkrētām grāmatām un seriālizdevumiem. Bibliotēkas krājums tiek papildināts ar jaunākajām un aktuālākajām grāmatām. Lietotāju pieprasījums tiek izvērtēts pēc iepriekšējo gadu izsnieguma, lietotāju izteiktās vēlmes, kā arī izvērtējot SBA kārtā pieprasīto literatūru. Ņemot vērā, ka SBA kārtā 2025. gadā tika pasūtītas 9 grāmatas, tas liek secināt, ka krājums tiek veiksmīgi un lietotāju vajadzībām atbilstoši komplektēts.

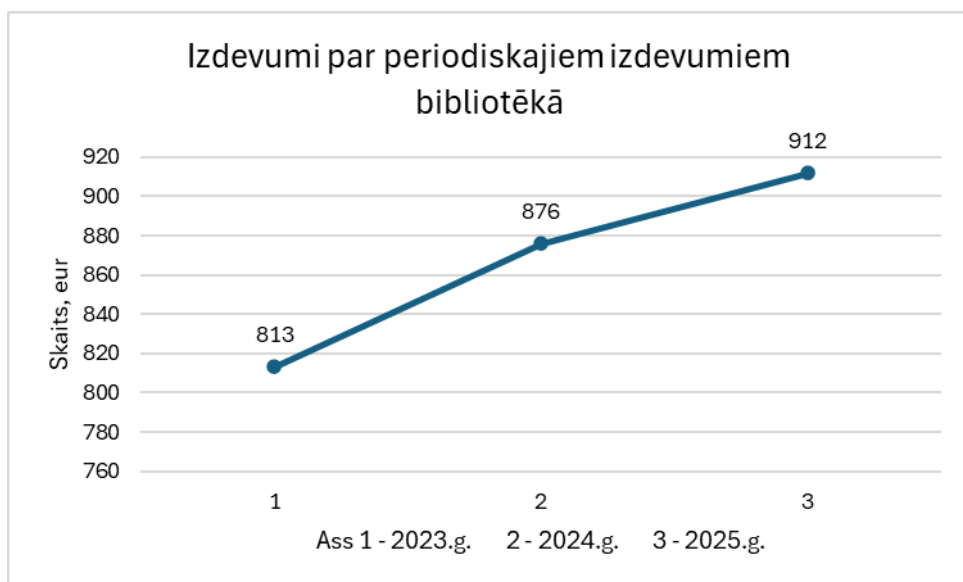
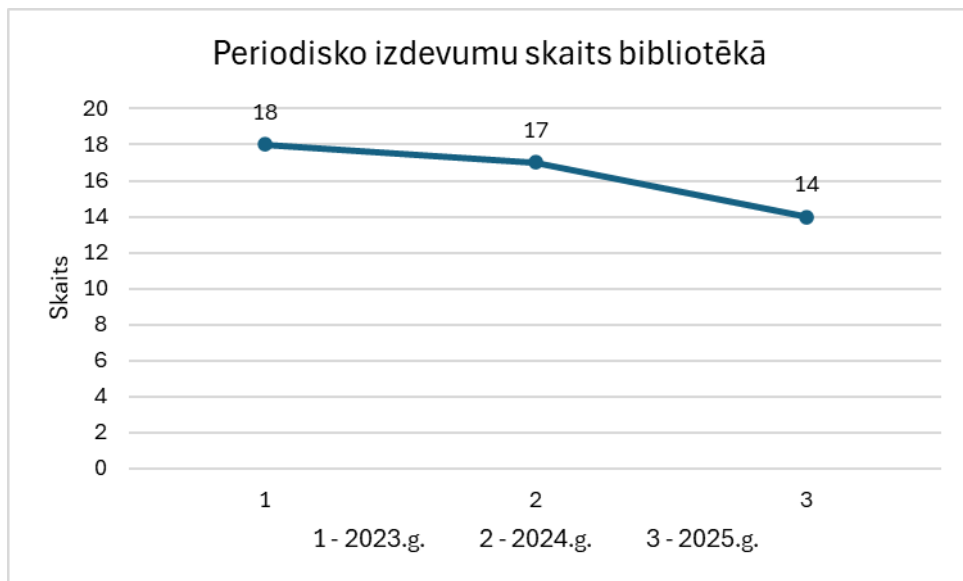
“Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2420	2734	2679
<i>t. sk. grāmatām</i>	1607	1858	1767
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	75	103	96
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	813	876	912
<i>t.sk. citiem dokumentiem</i>	0	0	0
Finansējums krājumam uz 1 iedz.skaita pagastā, pilsētā, reģionā	3.3	4.2	4.1
Iedzīvotāju skaits	681	657	655

Finansiālais nodrošinājums 2025. gadā ir nedaudz samazinājies, salīdzinot ar 2024.gadu, tomēr joprojām palielinājies attiecībā pret 2023.gadu. Ņemot vērā to, ka periodiskajiem izdevumiem ar katru gadu palielinās maksa, tad šī brīža finansējums periodiskajiem izdevumiem ir pieaudzis, tomēr tas nedod iespēju iegādāties tos pašus periodiskos izdevumus, kas bija lasītāju pieprasīti

2024.gadā. Pēdējo 3 gadu laikā samazinājies periodisko izdevumu skaits bibliotēkā to straujā cenu pieauguma dēļ.

Neskatoties uz to, ka finansējums periodikas iegādei pieaug, tas ir nepietiekams, jo katru gadu periodisko izdevumu skaits bibliotēkā samazinās. Tas skaidrojams ar straujo cenu kāpumu periodiskajiem izdevumiem.

2025. gadā tika pasūtīti periodiskie izdevumi: “Ieva”, “Ievas Veselība”, “Ievas Stāsti”, “Mans Dārzs”, “Lauku Māja”, “Praktiskais Latvietis”, “Mājas Viesis”, “Citādā Pasaule”, “Zintnieks”, “Leģendas”, “Ilustrētā Pasaules Vēsture”, “Privātā Dzīve”, “Vakara Romāns”. Tāpat bija pieejami laikraksti “Diena”, “Brīvā Daugava” un “Jēkabpils Novada Vēstis”.

“Citi krājuma komplektēšanas avoti” (Eiro)

	2023	2024	2025
Nodots bezatlīdzībā/dāvinājumi	124	104	0
Projekti	122	158	152
Lietotāju aizvietotās	0	0	0
Kopā	246	262	152

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

“Krājuma rādītāji”

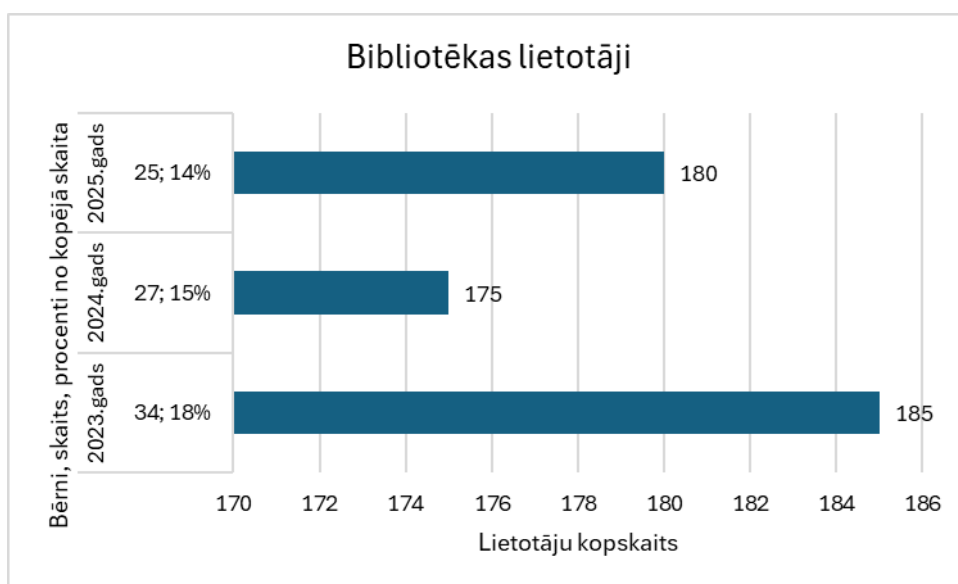
	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	519	576	463
<i>t. sk. grāmatas</i>	174	215	151
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	88	50	56
<i>t. sk. bērniem</i>	25	24	18
Izslēgtie dokumenti	0	0	830
Krājuma kopskaits	7803	8379	8015
Grāmatu krājuma apgrozība	0.46	0.39	0.46
Periodisko izdevumu apgrozība	1.83	0.93	1.1

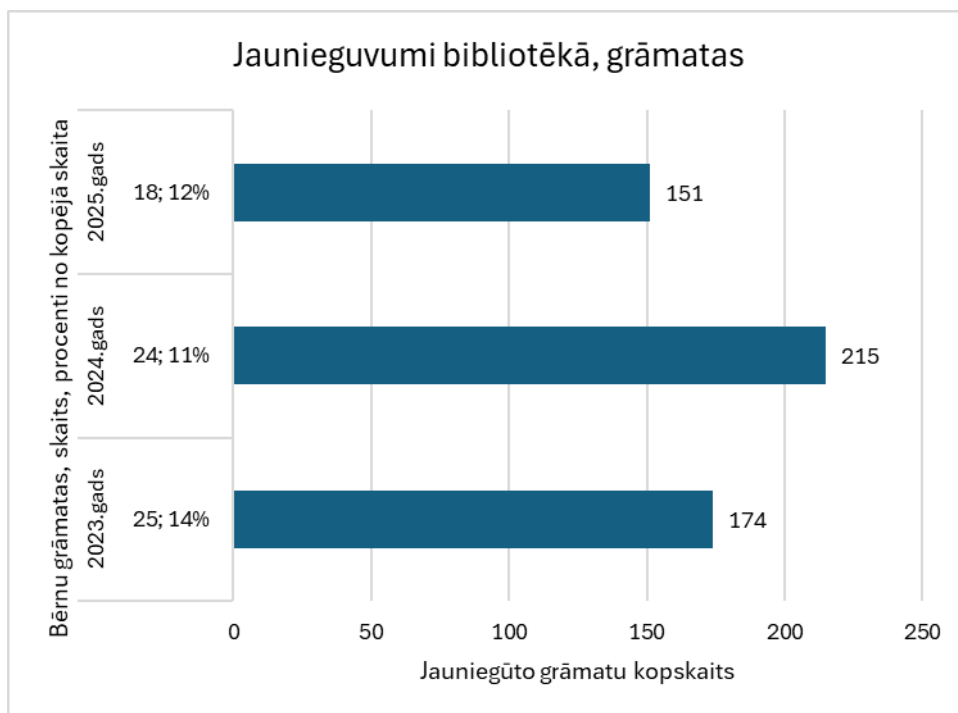
Kā redzams tabulā, jaunieguvumu skaits ir samazinājies, kas pamatojams ar to, ka arī finansējums krājumam 2025. gadā bija mazāks kā 2024.gadā, turklāt krājumā pārskata periodā netika pieņemti bibliotēkas lietotāju dāvinājumi. Jāņem vērā, ka pieaug arī grāmatu cenas. Ņemot vērā bibliotēkas lietotāju pieprasījumu pēc latviešu daiļliteratūras, kā arī izvērtējot katra gada jaunākās literatūras atbilstību lietotāju gaumei, šis jaunieguvumu skaits joprojām ir augsts.

Ņemot vērā, ka 2023. gadā un 2024. gadā no krājuma netika izslēgti iespaiddarbi, tad 2025. gadā tika izvērtēts krājums, norakstot saturiski novecojušas un nolietotas grāmatas, kā arī periodiskos izdevumus. Līdz ar to krājuma kopskaits samazinājās, savukārt grāmatu krājuma un periodisko izdevumu apgrozība pieauga.

Bibliotēkas krājums ir kvalitatīvs un daudzpusīgs. Izvērtējot finansējumu, tiek noteiktas prioritātes grāmatu iegādē. Mazāk tiek iegādāta nozaru literatūra, jo mazāks ir pieprasījums pēc tās. Pēc iespējas plašāk tiek aptverta latviešu oriģinālliteratūra, kas ir ļoti pieprasīta. Tāpat tiek izvērtēts, kādas grāmatas iegādāties bērniem un jauniešiem. Te tiek ņemtas vērā intereses, pieprasījums, obligātā vai ieteicamā literatūra.

Bērnu skaits bibliotēkā ir salīdzinoši neliels, tādēļ arī jaunieguvumi bērniem tiek mazāk komplektēti.

Kā redzams tabulā, finansējums bērnu un jauniešu grāmatu iegādei bijis atbilstošs tam, kādu procentuālo daļu no bibliotēkas lietotāju kopskaita sastāda bērni un jaunieši.

Bibliotēkas jaunieguvumu skaitu ietekmēja arī LNB projekta “Grāmatas publiskajām bibliotēkām” dāvinājums 152 eur vērtībā. Tas sniedza iespēju papildus iegādāties bērnu literatūru un latviešu oriģinālliteratūru.

Bibliotēkā ir arī spēles un puzzles, tomēr tās netiek izvirzītas kā prioritātes krājuma komplektēšanā un bibliotēkā tiek izmantotas maz.

Katru gadu arvien mazāku daļu no krājuma jaunieguvumiem veido fizisku personu dāvinājumi, kas skaidrojams ar grāmatu augsto cenu un cilvēku pirktspēju. Kā arī nopietni tiek izvērtēti, kādas grāmatas no fizisku personu dāvinājumiem iekļaut krājumā.

Bibliotēkā pieejamas bezmaksas datubāzes www.letonika.lv un www.news.lv

“Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika	10	29	32
lejuplāžu skaits	10	29	32
News	11	44	38
lejuplāžu skaits	11	44	38
Citas			

Kā redzams tabulā, 2024. gadā un 2025. gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, ir palielinājies datubāzu izmantošanas skaits, kas skaidrojams ar aktīvāku to popularizēšanu bibliotēkā. Lielai daļai no bibliotēkas lietotājiem nav pietiekamu zināšanu un prasmju, lai paši apgūtu izmantot šīs datubāzes. Datu bāzi www.letonika.lv galvenokārt izmanto skolēni, meklējot ziņas par rakstniekiem. Kā arī bibliotēkas apmeklētāji, kas min krustvārdu mīklas, meklē informāciju šai datu bāzē. 2025. gadā tika pievērsta īpaša uzmanība datubāzu popularizēšanā un katra lietotāja individuālajai apmācībai. Lai popularizētu datubāzes un to izmantošanu, tiek veiktas pārrunas ar bibliotēkas lietotājiem, paskaidrojot, ko piedāvā konkrētās datubāzes, kā tās izmantot. Tas tiks turpināts darīt arī turpmāk.

Bibliotēkā pieejamas 2 abonētās datu bāzes: Letonika un News. Pašu veidotas datu bāzes bibliotēkā nav.

Krājums regulāri tiek popularizēts, lai bibliotēkas lietotājiem būtu priekšstats gan par ilgstoši krājumā esošām grāmatām, gan par jaunieguvumiem. Jau ilgstoši krājumā esošas grāmatas tiek popularizētas ar izstādēm, pārrunās ar bibliotēkas lietotājiem, ir pieejams saraksts ar jaunieguvumiem bibliotēkā, tāpat jaunieguvumi ir izvietoti atsevišķā plauktā un ir lietotājiem pamanāmi un viegli pieejami. Tāpat informācija par jaunieguvumiem tiek izvietota bibliotēkas sociālajos profilos Facebook un Instagram, bibliotēkā pie informāciju dēļa. Galvenie krājuma popularizēšanas veidi ir izstādes, pārrunas ar bibliotēkas lietotājiem, informācijas izvietošana interneta vidē un bibliotēkā.

Daļu no bibliotēkas jaunieguvumiem sastāda arī programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros iegūtās grāmatas. Lielāko daļu no tām veido latviešu daiļliteratūra un bērnu literatūra. 2025. gadā finansējums sastāda 152 eur. Šīs grāmatas ir pieprasītas bibliotēkas lietotāju vidū.

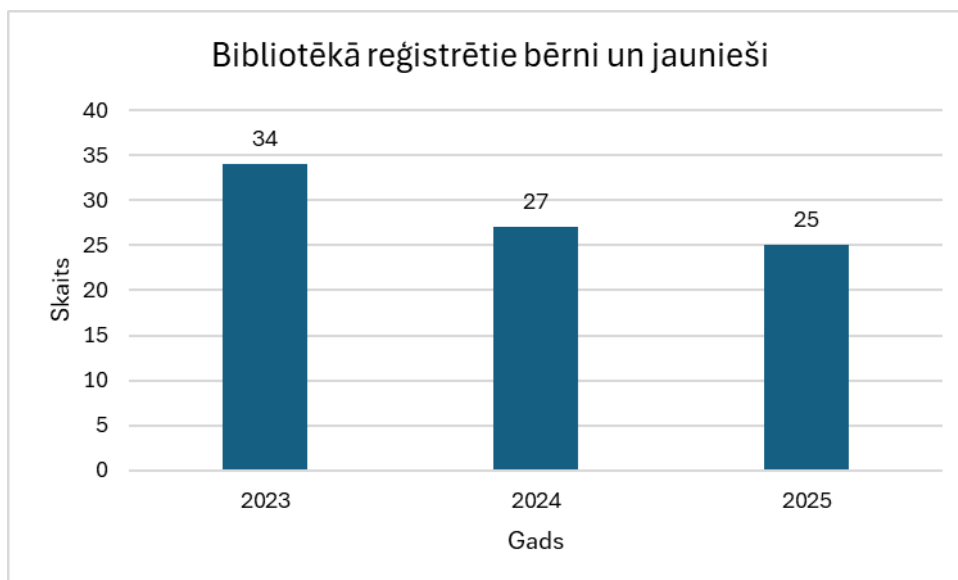
Lasītāko grāmatu Top 5 parāda, ka joprojām ļoti iecienīta bibliotēkas apmeklētāju vidū ir latviešu oriģinālliteratūra.

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1.	Ingremis, R.	Nemiera gars ISBN: 9789934326523	L Zvaigzne ABC	2024	8
2.	Bērziņa, I.	Pazaudētās asaras ISBN: 9789934302695	L Ezerrozes grāmatas	2025	8
3.	Elstone, E.	Pirmie meli ISBN: 9789934294297	A(Angļu) Latvijas Mediji	2025	7
4.	Adlers-Olsens, J.	Septiņi m2 aiz atslēgas ISBN: 9789934327551	A(Dāņu) Zvaigzne ABC	2024	7
5.	Dortāns, A.	Negatīvs ISBN: 9789934293535	L Latvijas Mediji	2024	7

Pārskata periodā nav bijis būtisku problēmu, kas saistītas ar bibliotēkas krājumu.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Sēlpils pagastā skolas un pirmsskolas izglītības iestāžu nav, līdz ar to bibliotēkā reģistrēto bērnu un jauniešu (vecumā līdz 18 gadiem) skaits ir neliels. Izglītības iestādes izvietotas Salas centrā, kur līdzās pieejamas gan skolu bibliotēkas, gan Salas pagasta bibliotēka. 2025.gadā bibliotēkā reģistrēti 25 bērni un jaunieši. Ņemot vērā, ka 2025. gadā Sēlpils pagastā bērnu un jauniešu skaits ir 79, tad bibliotēkā reģistrēto bērnu un jauniešu skaits sastāda 32% no kopējā Sēlpils pagastā esošo bērnu un jauniešu skaita. Jāpiebilst, ka daudzi no šiem bērniem Sēlpils pagastā dzīvo tikai vasarās vai skolas brīvlaikos, jo faktiski dzīvo citur.

2024. gadā bērnu un jauniešu bibliotēkas apmeklējumu kopskaits – 184, izsniegums – 195 (no tā 107 ir bērnu grāmatas).

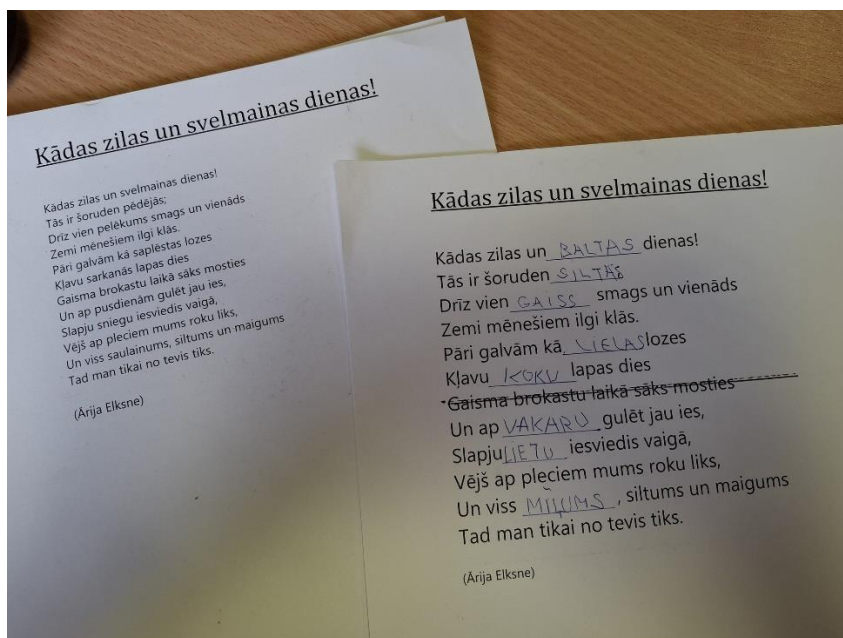
Bērnu un jauniešu skaits bibliotēkā ir 2025. gadā ir samazinājies. Jāņem vērā situācija, ka bibliotēkas lietotājs maina kategoriju no tās vecuma grupas, kas ir līdz 18 gadiem, uz to, kas tiek iedalīts pieaugušajiem. Tas liek secināt, ka bibliotēkā 2025. gadā mazāk piesaistīti jaunie lasītāji.

2024. gadā bērniem un jaunāko klašu skolēniem iegādātas 18 grāmatas, kas ir 12% no kopējā grāmatu jaunieguvumu skaita. Bērniem izvēlētas grāmatas ir aktuālas bērnu vidū, piemēram, veidotas pēc tā brīža populārām multfilmām, tās ir krāsainas un interesantas. Tāpat tiek izvēlētas grāmatas, kas varētu būt aktuālas skolā jaunāko klašu skolēniem. Tiek papildināts krājums ar pasaku grāmatām – gan latviešu, gan cittautu.

Uzziņu darbs un pakalpojumi tiek sniegti atbilstoši katrai bērnu un jauniešu vecuma grupai. Tiek pievērsta uzmanība bērniem, kas vēl tikai sākuši apgūt lasīšanas prasmi, tādēļ bibliotēkā ir pieejamas grāmatas mazākajiem lasītājiem – grāmatas drukātiem burtiem, ar tekstiem, kas rakstīti zīlbēs. Jau lielākiem bērniem, kas patstāvīgi lasa, ir grāmatas, kas veidotas pēc multfilmām, ir krāsainas ar nelieliem tekstiem, savukārt pusaudžiem tiek piedāvātas viņu vecuma grupai atbilstošas grāmatas. Grāmatu aktualitāte tiek izvērtēta no pieprasījuma – gan bērnu un jauniešu, gan skolotāju, iesakot lasāmo literatūru. Tāpat tiek attīstīta bērnu un jauniešu prasme atrast nepieciešamo informāciju gan bibliotēkas krājumā, gan interneta resursos. Tiek veiktas pārrunas par informācijas iegūšanu un tās izvērtēšanu, tādā veidā attīstot medijpratību.

Atbilstoši katrai vecuma grupai tiek organizētas literatūras izstādes, tādā veidā pievēršot bērnu un jauniešu uzmanību lasīšanai un grāmatām. Tostarp izstādes bija apskatāmas pasākuma Eiropas Autoru dienas ietvaros, popularizējot dažādus autorus un veicinot grāmatu lasīšanu bērnu un jauniešu vidū.

Tiek organizēti arī tematiski pasākumi. Viens no šādiem pasākumiem bija Dzejas dienu ietvaros – bērni lasīja un ilustrēja Raiņa dzejoļus. Tāpat tika pildīti dažādi uzdevumi saistībā ar dzejoļiem.

Lielākā problēma, kas pastāv darbā ar bērniem un jauniešiem, ir spēja viņus piesaistīt bibliotēkai. Tā kā Sēlpils pagastā nav izglītības iestāžu – skolu, bērnudārzu, tad lielākā dienas daļa bērniem un jauniešiem pāriet Salā, kur nepieciešamības gadījumā tiek apmeklēta arī bibliotēka. Tāpat bibliotēka ir arī skolā. Līdz ar to samazinās nepieciešamība apmeklēt bibliotēku Sēlpils pagastā. Tāpat ir bērni, kas bibliotēkas pakalpojumus izmanto tikai vasarā, kad nepieciešams lasīt obligāto literatūru, pārējā laikā bibliotēku apmeklējot reti. Lai risinātu radušos situāciju, bērni bibliotēkā tiek piesaistīti ar pasākumiem. Tāpat tiek vērsta uzmanība uz bērniem, kas regulāri vasaras brīvlaiku pavada Sēlpils pagastā pie vecvecākiem vai radiem. Šie bērni tiek aicināti apmeklēt bibliotēku, kas tā arī notiek. Un šie bērni arī nākamajos gados vasaras laikā apmeklē bibliotēku. Tāpat tiek rūpīgi izvēlēta literatūra, papildinot bibliotēkas krājumu, lai jaunākā literatūra atbilstu bērnu interesēm.

8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

Tā kā bibliotēka pilda kultūrizglītojošās iestādes funkcijas, tad ir svarīgi apzināties, pētīt, apkopot, popularizēt un pasniegt pieejamu visu iespējamo informāciju par sava pagasta un novada vēsturi. Ir svarīgi, lai gadu gaitā joprojām turpinātos sava pagasta, novada vēstures apzināšana.

Lai darbs ar novadpētniecības krājumu būtu kvalitatīvs un produktīvs, 2022. gadā bibliotēkas vadītāja beidza Latvijas Kultūras akadēmijas organizētos 160h kursus “Muzeja darbības pamati”. Savukārt 2024.gadā Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledžas studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija”, specializācija “Bibliotēku informācijas speciālists” ietvaros tika uzrakstīts kvalifikācijas darbs “Jēkabpils novada bibliotēku novadpētniecības krājuma veidošana, tā unikalitātes un daudzveidības izpēte”, kas ļāva vairāk iepazīties ar novadpētniecības krājumu veidošanu un pārvaldību Jēkabpils novada bibliotēkās. Tas ļauj apzināties šādu novadpētniecības krājumu stiprās un vājās puses, kas ir svarīgi kvalitatīva darba veikšanā.

Prioritātes pārskata periodā: darba organizācijas uzlabošana darbā ar novadpētniecības krājumu, krājuma popularizēšana un atpazīstamības radīšana, unikālo lietu apzināšana krājumā.

Šobrīd ir uzsākta novadpētniecības krājumā esošo materiālu sistematizēšana kolekcijās.

Bibliotēkā pieejamas šādas novadpētniecības mapes: 1. Materiāli par Jēkabpils rajonu, 2. Sēlpils pagasta senvēsture, 3. Materiāli par kolhozu “Sēlija”, 4. Sēlpils pagasta /dažādi materiāli/, 5. Sēlpils pagasts – daba, Daugava, 6. Sēlpils pagasta ļaudis, 7. Kultūras dzīve Sēlpils pagastā, 8. Iestādes Sēlpils pagastā, 9. Komponists Pēteris Barisons.

Plašs ir novadpētniecības istabā pieejamais krājums, kas ir unikāls, jo tās ir ne tikai kopijas, bet arī oriģināli. Šobrīd novadpētniecības krājumā tiek komplektēti dažādi vēsturiskie materiāli, piemēram, dokumenti, fotogrāfijas, periodiskie izdevumi, vēstules, sadzīves priekšmeti, apģērbi, mākslas priekšmeti, elektrotehnika, mēbeles, sporta inventārs, darbarīki, rotaļlietas u.c.

Komplektēšana notiek sadarbībā ar vietējo kopienu. Atsevišķus materiālus iedzīvotāji paši nes un piedāvā tos ievietot novadpētniecības krājumā. Tas tiek izvērtēts, vai tas tiek iekļauts krājumā vai nē. Savukārt, ja par būtiskām lietām novadpētniecības krājumā trūkst materiālu, tiek uzrunāti iedzīvotāji, aicinot papildināt krājumu ar konkrētām lietām.

Novadpētniecības krājums izvietots atsevišķā telpā – novadpētniecības istabā. Darbs ar novadpētniecības krājumu tiek veikts atbilstoši esošajai situācijai – daļa krājuma tiek glabāta standos un vitrīnās, fotogrāfijas izvietotas speciālos albumos, bet neizstādītā krājuma daļa – aploksnēs un mapēs. Tiek ievēroti visi nepieciešamie glabāšanas apstākļi, lai krājums tiktu saglabāts ilgtermiņā.

Uz doto brīdi digitalizācija netiek veikta, tomēr tiek strādāts pie tā, lai izveidotu visus nepieciešamos apstākļus, lai veiktu krājuma digitalizāciju. Tāpat krājums tiek sistematizēts kolekcijās, lai tās būtu iespējams digitalizēt, aprakstīt un uzskaitīt.

Krājums ir unikāls, jo ietver sevī ne tikai kopijas, bet arī oriģinālus – fotogrāfijas, dokumentus, vēstules, sadzīves priekšmetus utt. Krājums ir pietiekoši plašs, lai atspoguļotu vietējās teritorijas un kopienas vēsturisko attīstību, vēstures notikumus un ļautu to salīdzināt uz vēsturisko notikumu fona valstī. Tas, ka krājums ir aktuāls, pierāda iedzīvotāju izrādītā interese, vēlme novadpētniecības krājumā meklēt sev nepieciešamo informāciju. Šobrīd nepieciešams darbu ar novadpētniecības krājumu attīstīt tālāk – digitalizēt. Tas šobrīd nav iespējams trūkstošo resursu dēļ.

Novadpētniecības krājumu izmanto gan vietējie iedzīvotāji, gan citu novadu iedzīvotāji. Bieži tiek meklēta informācija par dzimtas locekļiem, tāpat iedzīvotāji izrāda interesi apskatīt krājumu.

Lai veicinātu darbu ar novadpētniecības krājumu, nepieciešami atbilstoši resursi – apmācības krājuma digitalizēšanā, kolekciju veidošanā un aprakstīšanā. Tāpat trūkst tehniskā nodrošinājuma digitalizēšanas uzsākšanai.

Bibliotēka nav piedalījusies “Stāstu bibliotēku” tīklā. Tomēr ir veicināta vēstures izzināšana caur stāstījumu. Aprīlī interesentiem bija iespēja doties uz Aknīsti, kur Līga Jaujeniece stāstīja par Aknīstes vēsturi, parādīja novadpētniecības krājumu, kā arī tika apmeklēta Aknīstes luterāņu baznīca.

Līga Jaujeniece stāstīja par Aknīstes vēsturi un izrādīja Aknīstes bibliotēkas novadpētniecības krājumu.

Tika apmeklēta Aknīstes luterāņu baznīca, kur tika stāstīts par tās vēsturi.

Novadpētniecības istaba Sēlpils 1. bibliotēkā tika izveidota 2018. gadā, kad bibliotēkā tika nodoti bijušā Raiņa kluba muzejā esošais novadpētniecības krājums, kas sevī ietver dažādu veidu vēstures materiālus. Par krājumu atbildīga ir bibliotēkas vadītāja A.Volante. tomēr nav izstrādāti dokumenti, kas noteiktu bibliotēkas atbildību par esošo krājumu. Novadpētniecības krājums nav pieņemts uzskaitē, kas nozīmē, ka krājumā esošie materiāli nav sistematizēti inventāra sarakstā. Arī digitalizācija nav uzsākta, jo šobrīd nav digitalizācijai atbilstošas tehnikas, kā arī nav atrisināts jautājums par digitālo materiālu tālāku saglabāšanu.

Būtiskākā problēma darbā ar novadpētniecības krājumu ir trūkstošie resursi – tehniskais nodrošinājums digitalizēšanas uzsākšanai, apmācības digitalizēšanā, kolekciju veidošanā un aprakstīšanā. Tāpat būtu nepieciešama vienota dokumentācija visās reģiona bibliotēkās, kas noteiktu darba kārtību ar krājumu.

Skatoties nākotnē, ir plānoti vairāki virzieni, kā attīstīt novadpētniecības darbu, novadpētniecības krājuma popularizēšanu un sadarbības veidošanu ar iestādēm un iedzīvotājiem. Ir plānots veidot ceļojošās izstādes, ko varētu piedāvāt citām bibliotēkām. Tāpat ir plānots veikt krājumā esošo materiālu digitalizāciju, kas ļautu veiksmīgi uzglabāt krājumu arī digitālā veidā un veicināt tā apripi. Kā arī veidot plašas ekspozīcijas bibliotēkā.

9. Projekti

Pārskata periodā bibliotēka nav izstrādājusi nevienu projektu.

10. Publicitāte

Informāciju par bibliotēku, par tās darba laikiem, kontaktiem un citas uzziņas var atrast Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietnē – www.jgb.lv un tīmekļa vietnēs www.kulturaskarte.lv un 1188.lv.

Informācija par izstādēm un tematiskajiem pasākumiem tiek publiskota ar afišām, kas tiek izvietotas Sēlpils pagasta pārvaldes ēkā, Sēlpils pagasta centrā un bibliotēkā. Informācija tiek publicēta arī sociālajos medijos.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi noteikti ir regulāri ievietota informācija sociālajos medijos, jo tieši šādā veidā iedzīvotāji visvairāk seko jaunākajai informācijai.

Bibliotēkas tēls medijos, sociālajos tīklos un interneta vietnēs tika veidots lietišķs, atbilstošs bibliotēkas veicamajām funkcijām. Bibliotēka sniedz informāciju par aktualitātēm, ieskatu pasākumu norisē, būtisku informāciju par visu, kas saistīts ar bibliotēku, izdevniecībām, grāmatām, medijpratību un aktualitātēm gan bibliotēkā, gan novadā.

Uz doto brīdi bibliotēkai ir izveidoti profili sociālajos tīklos, kas aktīvi piesaista tos cilvēkus, kas informāciju, galvenokārt, iegūst interneta vidē. Bibliotēkai ir savi profili Facebook (Sēlpils 1. bibliotēka) un Instagram (@selpils1biblioteka). Jāpiebilst, ka 2025. gadā ir strauji pieaudzis (par 450%) bibliotēkas virtuālais apmeklējums, kas liecina par sociālo tīklu nozīmi sabiedrībā.

“Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits 2025
Facebook	70
Instagram	21

Šobrīd nav aktuālu problēmu saistībā ar publicitāti.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Pārskata periodā bibliotēkai bijusi laba sadarbība ar pašvaldības iestādēm, reģiona bibliotēkām. Jo īpaši nozīmīga bijusi sadarbība ar Jēkabpils novada Galveno bibliotēku. Sadarbībā ar bibliotēkām notiek veiksmīga un ātra apmaiņa ar grāmatām SBA kārtā. Tāpat tiek iegūta informācija par dažādām izstādēm, savstarpēji sadarbojoties izstādes tiek nogādātas no vienas bibliotēkas uz citu.

Ir izveidota sadarbība ar Salas un Sēlpils pagastu pārvaldes vadītāju Anitu Bārzdiņu, kas atbalsta dažādās bibliotēkas aktivitātēs – nodrošina transportu, piedalās bibliotēkas organizētajos pasākumos u.tml.

Vairāku gadu garumā veiksmīga sadarbība izveidojusies ar Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju, kas piedāvā ceļojošās izstādes. Šī iespēja tiek izmantota, arī pārskata periodā bibliotēkā bija vairākas šīs iestādes piedāvātās izstādes.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība pārskata periodā nav bijusi.

2025.gada janvārī tika aizstāvēts LKA Latvijas Kultūras koledžas studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” kvalifikācijas darbs “Jēkabpils novada bibliotēku novadpētniecības krājuma veidošana tā unikālītātes un daudzveidības izpētē”. Šī darba ietvaros veidojās ļoti laba sadarbība ar Jēkabpils pilsētas bibliotēkas vadītāju Renāti Lenšu un citu novada bibliotēku vadītājiem, kuru bibliotēkās izveidotas novadpētniecības istabas. Bibliotekāri snidza nepieciešamo informāciju par novadpētniecības krājumu, tā unikālītātēm, kā arī uzņēma pie sevis, izrādot novadpētniecības krājumu.

Interesējoties par atsevišķiem materiāliem novadpētniecības krājumā, ir saņemtas svarīgas konsultācijas no muzeju darbiniekiem.

Izveidota laba sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem Sēlpils pagastā: Gunti Kreitiņu, Maiju Čakstiņu, Dūdu Lindi, Anitu Bārzdiņu. Šie cilvēki palīdzējuši iegūt būtiskas ziņas novadpētniecības krājuma materiālu izzināšanā, kā arī nodevuši bibliotēkā būtiskus vēsturiskus materiālus.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā pēdējo gadu laikā, galvenokārt, veidojies ar Salas bibliotēku, Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļu un Salas vidusskolas bibliotēku. Tomēr pārskata periodā pieticis ar sadarbību, kas veidojusies ar Salas bibliotēku, lai nodrošinātu bērnu pieprasītās grāmatas.

2025.gadā veidojās laba sadarbība ar Vilni Regutu, organizējot bibliotēkā pasākumu un foto izstādes atklāšanu “Ceļā ik solis ir brīnumu pils. Saglabā spēju brīnīties!”

Sēlpils 1. bibliotēkā
6.02.2025.-7.03.2025.

**"CEĻĀ IK SOLIS IR
BRĪNUMU PILNS.
SAGLABĀ SPĒJU
BRĪNĪTIES!"**

Vilņa Reguta Latvijas
apstaigājumu foto fiksācijas

11.02.2025. plkst. 12:00 Sēlpils 1. bibliotēkā
Tikšanās ar izstādes autoru Vilni Regutu.
Stāstījums, sarunas, diskusijas par izstādē
apskatāmo.

